

Kázání: 208. O Božích signálech a velkém příběhu

Kázání

O Božích signálech a velkém příběhu

1. čtení: Zachariáš 9, 9 – 10

9 Rozjásej se, sijónská dcero, dcero jeruzalémská, propukni v hlahol! Hle, přichází k tobě tvůj král, spravedlivý a zachráněný, pokořený, jede na oslu, na oslátku, osličím mláděti.

10 „Vymýtím vozy z Efrajima a z Jeruzaléma koně; válečný luk bude vymýcen.“ Vyhlásí pronárodům pokoj; jeho vláda bude od moře k moři, od Řeky až do dálav země.

2. čtení: Jan 12, 12 – 16

12 Druhého dne se dovědělo mnoho poutníků, kteří přišli na svátky, že Ježíš přichází do Jeruzaléma.

13 Vzali palmové ratolesti, šli ho uvítat a volali: „Hosanna, požehnaný, jenž přichází ve jménu Hospodinově, král izraelský.“

14 Ježíš našel oslátko a vsedl na ně, jak je psáno:

15 „Neboj se, dcero Siónská, hle, král tvůj přichází, sedě na oslátku.“

16 Jeho učedníci tomu v té chvíli neporozuměli, ale když byl Ježíš oslaven, tu se rozpomenuli, že to o něm bylo psáno a že se tak stalo.

Sestry a bratři, včera jsem v půl osmé večer vyšel před dům a pozoroval okolní kopce. Jsou kolem nás rozesety jak na dlani, navíc bylo jasno a tak jsem předpokládal, že budou dobře vidět.

Nemyslím ty kopce, ale ohně na jejich vrcholcích. Včera se totiž napříč republikou posílal keltský telegraf a kopcovitá krajina našeho Středoohoříse k téhle akci náramně hodí. Údajně si prý tihle Keltové, jejichž geny tady ve střední Evropě stále nosíme, tímhle způsobem posílali signály.

Ochránci přírody z toho sice nemají vůbec radost, a já jim rozumím, ale zatím se jim ohně zapalované na kopcích o některém z prvních jarních večerů udusit nepodařilo.

No, jak jsem tedy vylezl z baráku a zrakem skenoval siluety kopců kolem, zahlédl jsem po chvíli světlo na Lipské hoře, pak na Milešovce a hned potom také na Kletečné. Čekal jsem, že vrcholky budou zářit do krajiny jak majáky, ale spíš mi ta světýlka připomínala sirku, která hned poté, co ji zapálíte, shoří a je po všem.

V jednu chvíli jsem si dokonce nebyl jistý, jestli se nejedná jen o nějakou nachomýtnutou hvězdu. Nejspíš má na viditelnost ohně na vrcholku kopce vliv okolní porost a také náležitý přísun paliva.

Určitě záleží i na tom, z jakého úhlu se pozorovatel dívá. Kdybych byl býval v tu dobu na Milešovce, viděl bych ohně v krajině bezpochyby jasně a zřetelně.

Myslím, že tak nějak podobně je to i s naší lidskou snahou zachytit signály, které nám dává Bůh. Krajinou, kde můžeme signály pozorovat je Bible a těmi, kdo je z Božího pověření kdysi „zapálili“, jsou autoři biblických textů.

Na nás je, abychom signály zahlédli a správně dekodovali. A to bývá problém. Abychom správně viděli, je především nezbytně třeba vytáhnout paty z domu. Je třeba vyjít ven z našeho teploučkého a zajištěného prostoru, ven do tmy a nejistoty – jedině tam se dají Boží signály postřehnout.

Asi tušíte, sestry a bratři, co tím mám na mysli. Tím zajištěným prostorem, kde jsme doma, jsou naše představy o Bohu.

Leckdy máme už z doby, kdy jsme navštěvovali nedělní besídku, za to, že Bůh je někým na způsob anděla strážného, co nás hlídá, aby se nám nic nestalo, a fouká nám na naše bebíčka.

Určitě v tom je kus pravdy, nicméně často se jedná jen o signály zpozorované obrazně řečeno z pohovky skrz upatlané okno – to se pak člověk snadno zmýlí a místo signálního ohně zahlédne jen nějaký odlesk, nějakou hvězdičku nebo dokonce bludičku.

Aby byly světelné signály shůry skutečně vidět, musí se vyjít ven, do nepohodlí a do tmy. Jedině tam venku, kde nám občas leze mráz po zádech, se dají zahlédnout pokyny pro život.

Na pohovce a v teploučku se my lidé obvykle sháníme po tom, čím bychom si život zpestřili a učinili ještě pohodlnějším. Někde máme pocit, že Bůh je právě od toho, aby nám umetal cestu, případně když na to přijde, vytrhnul trn z paty.

Venku je to jiná. V nepřívětivém prostředí, ve spleti nástrah a číhajícího nebezpečí se všechno jeví trochu jinak. Pokud si pustíme na tělo bolesti tohoto světa, pokud si přiznáme, že nás děsí hrůzy, nespravedlnosti a krutosti odehrávající se za našimi humny, pak můžeme skutečně Boží

signályzahlédnout.

Vůbec nejlepší výhled je ovšem shora. Dá to ovšem fušku, neboť cesta do vrchu dá zabrat. Výhled ovšem stojí za to. Najednou onu síť Božích signálů vidíme jako celek a spousta věcí vám dojde.

Otázka zní: jak na to? Jak vidět Bibli jaksi seshora, jak signálům v ní zapsaným porozumět? Navzdory očekávání to není zas tak složité. Jde o to neulpívat na jednotlivostech, ale soustředit se na celý ten velký příběh o Bohu, který stvořil svět a má ho k smrti rád.

Právě tady je příslovečný zakopaný pes. Pokud se soustředíme jen a jen na sebe, nejsme s to Boží signály zahlédnout, natož dekódovat. Budeme si z Písma vyzobávat veršičky podle toho, jak se nám budou zrovna líbit a jak nám budou vyhovovat.

Jestliže se ovšem soustředíme na onen velký Boží příběh a sami sebe dáme trochu stranou, najednou uvidíme všechno v poněkud jiném světle.

Staneme se svědky stvoření krásného a harmonického světa, o němž Bůh prohlásil, že je to fakt dobrý svět. Budeme sledovat, jak člověk, který měl mít svět na starosti, žalostně selhal a jak se tohle selhání s námi lidmi táhne až do dnes.

Dojme nás příběh o potopě, kdy byl Bůh z neblahého vývoje tak nešťastný, že už už chtěl celý projekt kvůli lidem posledním pýchou, nespravedlností a násilím zrušit. Potom toho ale litoval a rozhodl se nemocný svět naopak uzdravit, a to prostřednictvím lidí, kteří tenhle úkol vezmou za svůj. Dal jim k tomu instrukce, které průběžně upřesňoval svými vyslanci proroky.

Jenže situace se k lepšímu ne a ne změnit a Božímu lidu začala docházet trpělivost i energie. Na světě se střídala jedna velmoc za druhou, králové, císaři a další potentáti se vychvalovali do nebes, hráli si na bohy a vyžadovali poslušnost.

A tak Boží lid ve své většině došel přesvědčení, že je na tenhle marasmus krátký. Během let si vytvořil představu, že si celý problém se světem bude holt muset vyřešit Bůh sám, nejspíš prostřednictvím nějakého svého mesiáše.

Jenže je tady jedna svízeľ. Kdyby všechno za nás řešil Bůh, byl by to ještě vůbec svět, jaký měl původně být? Nestalo by se z něj jen něco na způsob herní plochy, kde Hospodin hraje šachy sám se sebou?

To by opravdu nedávalo smysl, takhle to Bůh na začátku rozhodně nezamýšlel. Chtěl, abychom se o svět starali my, lidé, abychom si ho užívali a současně jej hlídali a bránili zlu se v něm zabydlet.

Co s tím? říkáme si uprostřed velkého biblického příběhu. Jak jen tohle Hospodin vyřeší? Stalo se skutečně to, na co Boží lid čekal, Bůh poslal svého mesiáše, česky řečeno svého krále.

Ale co to? Tenhle král se vůbec, ale vůbec nepodobá mocnáři, který přicválá na koni s po zuby ozbrojenou armádou a chopí se moci! Přijíždí v doprovodu svých nejbližších na oslu a bezbranný. Lidé sice provolávají „sláva“, ale nejspíš jen proto, že bezprostředně čekají nějakou navazující nebeskou vojenskou operaci, nějaký Boží zásah.

Každému je jasné, že s oslem a zástupem lidí, co namísto samopaly mávají palmovými listy, se převrat k lepšímu světu provést prostě nedá. Jenže žádný zázračný zvrat poměrů se nekoná.

Za pár dnů je Ježíš ukřižován, jeho učedníci se bezradně rozprchnou a vypadá to, že je všemu konec. Schování někde v ústraní neustále přemýšlejí, co tímhle signálem – ukřižováním bezbranného

mesiaše – Bůh vlastně myslel. Znamená to snad, že na zlo, ve kterém svět leží, nestačí už ani sám Bůh? Vždyť je to tak jednoduché: stačí, aby poslal pár pluků po zuby ozbrojených andělů, a bude na světě zase jako v ráji. Jenže právě že ne.

Ze světa by se stala jenom herní plocha, kde by si Hospodin hrál šachy sám se sebou. A my bychom se proměnili v obyčejné figurky. Máme na víc. Máme na to být tím, čím nás Bůh chtěl už od počátku mít: Božími zástupci, správci všeho stvoření, strážci dobrého světa, kteří brání zlu, aby jej ovládlo. Bůh poslal svého mesiaše na svět, aby jeho prostřednictvím docela prakticky ukázal, jak na to. Tím nás, jak vyznáváme, spasil. Zachránil nás od toho, abychom svésili krovky a zalezli si někde do křoví v domněnání, že na to nestačíme, že je to nad naše síly, že si raději počkáme, až to Nejvyšší vyřeší za nás.

V Ježíšově ukřižování nám Bůh naznačil, že uzdravení světa není procházka růžovou zahradou, že vyžaduje úsilí a může nás stát v nejhorším případě třeba i život. Přesto má úsilí o spravedlnost, pokoj a vzájemnou solidaritu hluboký smysl, protože právě takový svět Bůh odjakživa chce, právě takový svět nám lidem a všemu stvoření nejlépe sedne.

A vystrašeným učedníkům brzy dojde, že Ježíš byl a je tím nejlepším Božím signálem, který nám kdy poslal. Docvakne jim, že nic nekončí a že je na nich, aby podle Kristova příkladu, stejně jako on, neseděli v koutě, ale do uzdravování bolavého světa se pustili. Aby léčili společenské neduhy, vymítali všelijaké demony a zbavovali lidi posedlostí.

Budete dělat ještě větší věci než já, řekl jim Ježíš kdysi před svým odchodem. Tak jo, řekněme si i my dnes, jdeme do toho. Nikdo jiný to za nás neudělá a je to tak dobře.

PeČ

SPCH 10. 3. 2024